

EN TOEN

‘Met dat Amerikaanse jack leek ik voor de Duitsers op de vijand’

Wim Dubois uit Waspik heeft zijn oorlogservaringen op schrift gesteld. „Alles zit nog tot in detail in mijn hoofd.”

Marcel Donks

Waspik/Swier

Hij werd beschoten vanuit twee Duitse vliegtuigen, zag hoe tientallen tanks met zwaar geschut zijn verblijfsplek omtoerden tot frontlinie en had als 15-jarige jongen een relatie met een 28-jarige boerendochter.

Het verhaal van Rotterdammer Wim Dubois (89) zou met weinig aanpassingen het script van een film kunnen zijn. De in Waspik woonachtige Dubois vertrouwde zijn herinneringen toe aan papier: de autobiografie wordt op 17 april gepresenteerd.

Wim is 13 jaar als hij in 1943 door een actie vanuit de Rotterdamse kerk tijdens de zomervakantie kan gaan wonen en werken op een boerderij in het Zuid-Limburgse Swier, een gehucht nabij Wijnandsrade.

Avontuurlijk als hij is, twijfelt hij geen seconde en verlaat zijn ouderlijk huis voor zes weken. „We werden met een grote groep kinderen op de trein gezet richting het zuiden”, blikt Wim terug.

„Ieder kind had zijn vooraf bepaalde bestemming in Brabant of Limburg en onderwijzers gingen mee om ervoor te zorgen dat elk kind op het juiste station uitstapte. Het was oorlog en in Rotterdam was dat dagelijks merkbaar, zeker na het bombardement van de binnenstad op 14 mei 1940. Ik woonde in West en we zagen mensen uit de binnenstad met heel hun hebben en houden langs komen. Voor kinderen bood de kerk de mogelijkheid om tijdens de zomervakantie elders in het land te gaan wonen en werken om aan te sterken. Ik kwam terecht in het gehucht Swier.”

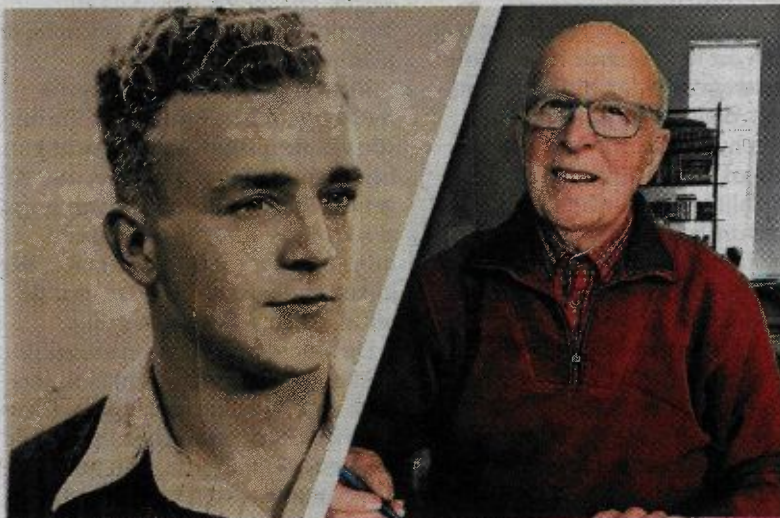
Door boer Ritzen werd Wim van de trein gehaald. Er werd niet veel gesproken en meteen de volgende dag moest er vanaf 6 uur 's ochtends gewerkt worden. Er gingen meer verhalen dat boeren uit het zuiden misbruik maakten van de regeling en de kinderen lieten komen om als knecht hard te werken.

„Ik vond dat niet erg hoor. Ik was leergierig en wilde alle werkzaamheden van de boerderij leren. Mede daardoor bouwde ik een goede band op met Ritzen en wist ik ook al vrij snel vrienden te maken. Van de oorlog was er die zomer in Swier niets te merken. Het was vooral hard werken en aanpassen aan het erbarmelijke

▲ Wim Dubois woont tegenwoordig in Waspik.

FOTO MARIE-THERESE KIERKELS / BEELDWERK

▲ De auteur van Verlangen naar Swier toen en nu.

leven op de boerderij, wc's en stromend water waren er niet.”

Het maakte Wim niets uit. Hij had het naar zijn zin en werd nog vrolijk toen hij merkte dat er een wederzijdse verliefdheid was tussen hem en boerendochter Tonia. Het leeftijdsverschil van ruim dertien jaar maakte voor hen niets uit, hoewel de relatie voor de buitenwacht geheim moest blijven.

Na de zomer vertrok Wim terug naar Rotterdam, maar vanaf dat moment greep hij iedere schoolvakantie aan om af te reizen naar het zuiden. „Boer Ritzen beschouwde me als een zoon en bij de boerin vond ik een beschermde omgeving. En dan natuurlijk Tonia: vooral ook door haar wilde ik iedere keer weer terug. Ondanks de armoede en het harde werken beleefde ik er mooie maanden.”

Toen kwam de oorlog ook in het dagelijkse leven van Swier. De SS ge-

bruikte de opkamer van de boerderij regelmatig als hoofdkwartier en later kwamen de geallieerden het dorp in om van het gehucht een frontlinie te maken. „Dat was spannend. Ik weet nog dat ik op een ochtend zwaar geronk hoorde. Toen ik naar buiten rende, kwam een colonne van tanks naar de boerderij gereden. Het waren de Amerikanen die de akkers van Swier volzetten met kanonnen en de boerderijen innamen om de manschappen te herbergen. Ik kon het goed vinden met de Amerikanen en kreeg zelfs een jack. Daardoor leek ik echter voor de Duitsers op de vijand. Op een dag werd ik, toen ik met het jack op de akkers aan het werk was, vanuit twee Duitse vliegtuigen beschoten. Ik heb geluk gehad.”

Tijdens die oorlogsmaanden beschreef Wim de dagelijkse gebeurtenissen in een dagboek. Tegen het einde van de oorlog begroef hij het

dagboek bij een beek. Op aanraden van een vriend begroef hij het later op de akker waar het nooit meer werd terug gevonden. „Maar gelukkig zit alles nog tot in detail in mijn hoofd. Na mijn pensionering heb ik het boekje *Swier, een gehucht dat echt bestaat* geschreven. Het is in beperkte oplage in eigen beheer uitgegeven. Ik kreeg goede reacties op het boek, maar meteen ook de vraag wat er voor en na Swier met me was gebeurd. Dat verhaal heb ik nu aan papier toevertrouwd in het te verschijnen boek *Verlangen naar Swier*. Buurtgenote Caroline van Seeters heeft me geholpen bij het zoeken naar een uitgever.”

Op 17 april wordt het eerste exemplaar van de 192 pagina's tellende paperback uitgereikt aan de burgemeester van Beekdaalen. Het boek is voor 18,95 euro te koop bij Uitgeverij Anderszins.

Verlangen naar Swier

“Ondanks de armoede en het harde werken beleefde ik er mooie maanden”

– Wim Dubois